ครูภูมิปัญญาไทย ด้านเกษตรกรรม

นายทองคำ เข็มทองคำ

ครูภูมิปัญญาไทย ด้านเกษตรกรรม

คำประกาศเกียรติคุณ

นายทองคำ เข็มทองคำ

ครูภูมิปัญญาไทย ด้านเกษตรกรรม

นายทองคำ เข็มทองคำ เกิดที่จังหวัดสุโขทัย เป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านเกษตรกรรม ดำเนินชีวิตโดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นผู้ริเริ่มและคิดค้นสูตรทำปุ๋ยน้ำชีวภาพ แทนการใช้ปุ๋ยเคมี โดยใช้วัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่น ได้แก่ การทำปุ๋ยหมัก สารไล่แมลงในนาข้าวเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม ผลิตสมุนไพรปราบหอยเชอรี่ การปรับปรุงดิน นอกจากนี้ยังเป็นผู้นำจัดตั้ง “โรงเรียนเศรษฐกิจพอเพียงบ้านดอนสัก” เพื่อถ่ายทอดความรู้ ฝึกอบรมและสาธิตแก่กลุ่มเกษตรกร นักเรียน นักศึกษาตลอดจนผู้สนใจทั่วไป ผลงานเป็นที่ยอมรับในระดับจังหวัด ช่วยแก้ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรของชาติไม่ให้เสื่อมโทรมลง รวมทั้งช่วยลดต้นทุนและค่าใช้จ่ายในครัวเรือน

การที่ครูทองคำ เข็มทองคำ ได้นำความรู้ด้านเกษตรกรรม ที่ตนเองได้ศึกษาค้นคว้า ค้นพบ ฝึกฝนจนประสบความสำเร็จเป็นประโยชน์โดยรวมแก่สังคม จึงได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติจากสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการให้เป็นครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๖ ด้านเกษตรกรรม ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๒

นายทองคำ เข็มทองคำ

ครูภูมิปัญญาไทย ด้านเกษตรกรรม

ชีวิต การศึกษา การเรียนรู้ และการทำงาน

ครอบครัวของครูทองคำมีอาชีพหลักคือการทำนา สมัยก่อนใช้ควายไถนา ทำนาเฉพาะฤดูฝน ปีใดฝนแล้งผลผลิตได้น้อย เมื่อเทคโนโลยีสมัยใหม่เริ่มเข้ามาในพื้นที่ การใช้รถไถแทนควายทำให้ต้นทุนผลิตข้าวเพิ่มขึ้น สภาพดินเริ่มเสื่อมโทรมลงส่งผลต่อการผลิตข้าว รายได้ไม่พอกับค่าใช้จ่ายการลงทุน เมื่อครูทองคำมีครอบครัวต้องรับผิดชอบมากขึ้น ทำให้เริ่มคิดว่า ทำนาอย่างไรจึงลงทุนน้อยที่สุด และไม่ต้องซื้อปุ๋ยเคมีราคาแพง จึงปลูกเผือกควบคู่กับการทำนา แต่ไม่ประสบผลสำเร็จ ในปี ๒๕๔๓ ได้เริ่มทดลองสูตรใช้ปุ๋ยหมัก เพื่อปรับสภาพดิน โดยนำมูลสัตว์มาหมักคลุกเคล้ากับดินในแปลงนา แล้วดูความเปลี่ยนแปลงของผลผลิต ปรากฏว่าได้ผลเพิ่มขึ้น

ครูทองคำได้แสวงหาเรียนรู้เพิ่มเติมจากการอบรม การสัมมนา ศึกษาดูงานเกี่ยวกับเรื่องการทำปุ๋ยหมักหมอดินอาสา แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง การทำปุ๋ยบัญชีเกษตรกรจากหน่วยงานต่างๆ เช่น สำนักงานที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน วิทยาลัยเกษตรกรรมสุโขทัย เป็นต้น และเห็นว่าเกษตรกรไทยใช้สารเคมีเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เป็นการทำลายสิ่งแวดล้อม อันตรายต่อสุขภาพ ทำให้ดินเสื่อมต้องใช้ต้นทุนสูง จึงเกิดแรงจูงใจที่จะดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยนำความรู้เหล่านั้นมาพัฒนาการเกษตร คิดค้นสูตรการทำปุ๋ยชีวภาพแทนการใช้ปุ๋ยเคมี สารไล่แมลงต่างๆ น้ำยาล้างจาน น้ำยาซักผ้า แชมพู เพื่อลดรายจ่าย จัดทำบัญชีของครัวเรือน จนประสบผลสำเร็จเป็นผู้นำในการรวมกลุ่มทำปุ๋ยชีวภาพและปุ๋ยหมักบ้านดอนสัก ช่วยแก้ปัญหาและพัฒนาสังคมที่ยอมรับในระดับตำบล ระดับจังหวัด

องค์ความรู้

ครูทองคำ มีความรู้และเชี่ยวชาญในการเกษตร คิดค้นและทดลองทำปุ๋ยชีวภาพแทนการใช้ปุ๋ยเคมี เพื่อรักษาสิ่งแวดล้อมและสภาพดินเพื่อการเกษตร และลดต้นทุนการผลิต โดยผลิตปุ๋ยหมักผสมปุ๋ยอินทรีย์ ได้แก่

สูตรทั่วไป สูตรใช้ในนาข้าว สมุนไพรปราบหอยเชอรี่สูตรพิเศษหมอดินเข็มทอง สมุนไพรคลุมหญ้าในนาข้าวของหมอดินเข็มทอง สมุนไพรไล่หนอนแมลง ทำการทดลองต่อเนื่องเป็นเวลา ๕ ปี โดยครูทองคำจะนำปุ๋ยสูตรต่างๆ ที่คิดค้นขึ้นไปทดลองใช้ในแปลงสาธิตของตน เพื่อดูความเปลี่ยนแปลงผลผลิต ก่อนที่จะเผยแพร่สู่ชุมชน ส่งผลให้ผลผลิตดีขึ้น เป็นที่รู้จักในนามปุ๋ยชีวภาพสูตรหมอดินเข็มทอง

การถ่ายทอดความรู้

ครูทองคำ ได้ถ่ายทอดความรู้ โดยเป็นวิทยากรบรรยาย สาธิต แก่เกษตรกร ประชาชน หน่วยงานต่างๆ ทั้งในและนอกพื้นที่ เพื่อเรียนรู้และสามารถนำไปใช้ได้จริง